

Náhodne zistený feochromocytóm u 33-ročného pacienta s Lynchovým syndrómom

Emília Mojtová¹, Jana Hanajíková², Olívia Hamidová³, Gabriel Bognár⁴, Daniel Dyttert⁵,
Marianna Grigerová¹, Štefan Kečkéš⁶, Ján Podoba¹

¹Klinika endokrinológie LF SZU a OUSA, Bratislava

²II. rádiologická klinika LF UK a OUSA, Bratislava

³Klinika lekárskej genetiky, OUSA Bratislava

⁴Ústav patológie LF SZU a OUSA, Bratislava

⁵Klinika onkologickej chirurgie LF UK a OUSA, Bratislava

⁶Oddelenie imunodiagnostiky OUSA a Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Bratislava

Fechochromocytóm je katecholamíny produkujúci neuroendokrinný nádor vychádzajúci z chromafinných buniek drene nadobličky. Záchyt týchto nádorov je mimoriadne dôležitý, pretože sú spojené s vysokou kardiovaskulárnou morbiditou a mortalitou. Vďaka pokrokom v molekulárnej genetike sa vie, že až 35 % feochromocytómov je podmienených geneticky. Lynchov syndróm (hereditárny nepolypózny karcinóm kolorekta – HNPCC) patrí medzi autozomálne dominantné dedičné ochorenia, pričom nositelia patogénnych variantov majú predispozíciu na vznik kolorektálneho karcinómu alebo ďalších extrakolonických nádorov (adenokarcinómy endometria, žalúdka, karcinómy vaječníkov, močového traktu, tenkého čreva, nádory mozgu a kože). V zahraničných periodikách pribúdajú kazuistiky súbežného výskytu pacientov s HNPCC a neuroendokrinnými nádormi včítane feochromocytómu, predostierajúce otázku, či by tento typ nádoru mohol predstavovať ďalší extrakolonický prejav Lynchovho syndrómu.

Kľúčové slová: feochromocytóm, Lynchov syndróm, extrakolonický prejav.

An incidental finding of pheochromocytoma in a 33-year-old patient with Lynch syndrome

Pheochromocytoma is a catecholamine-producing neuroendocrine tumor arising from chromaffin cells of the adrenal medulla. The detection of these tumors is extremely important because they are associated with high cardiovascular morbidity and mortality. Progress in molecular genetics has revealed that up to 35% of pheochromocytomas are inherited. Lynch syndrome (hereditary nonpolypous colorectal cancer – HNPCC) is an autosomal dominant genetic condition that is associated with a high risk of colorectal cancer or other extracolonic tumors (adenocarcinoma of endometrium, stomach, ovarian carcinoma, carcinoma of urinary tract, small intestine, brain tumors and skin cancer). Foreign medical journals are reporting an increasing number of cases on coexistence of HNPCC and neuroendocrine tumors, including pheochromocytoma. It increases the likelihood that this type of tumor could represent an additional extracolonic manifestation of Lynch syndrome.

Key words: pheochromocytoma, Lynch syndrome, extracolonic manifestation.

Úvod

Fechochromocytóm (FEO) je nádor vychádzajúci z chromafinných buniek drene nadobličky. Pokiaľ má tumor pôvod v chromafinnom tkanive sympatikových ganglií, nazýva sa paraganglióm. Sú to zried-

kavé nádory s incidenciou 2–6/1 000 000/rok/. Z epidemiologického hľadiska ich možno charakterizovať ako tumory, na ktoré sa „často myslí, avšak zriedka sa diagnostikujú“. Potvrzuje to aj fakt, že v pittevných nálezoch sa zisťujú v 0,05% prípadov, pričom samotný pa-

KORESPONDENČNÁ ADRESA AUTORA:

MUDr. Emília Mojtová, emojtova@ousa.sk

Endokrinologická ambulancia, Onkologický ústav sv. Alžbety, Heydukova 10, Bratislava 812 50

Cit. zkr: Vnitř Lék 2020; 66(2): e38–e42

Článek přijat redakcí: 9. 9. 2019

Článek přijat po recenzích k publikaci: 11. 12. 2019